

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

СИЛАБУС

освітнього компонента

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТУРИЗМУ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки – 3, семестр – 6

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний.

Підсумковий контроль – залік.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – офлайн і онлайн відповідно до графіка консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Бугіль Світлана Ярославівна, доцент кафедри туризму, кандидат економічних наук, доцент

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1,
Львівський район, Львівська область, кім. 312.

e-mail: bugilsy@lnup.edu.ua
телефон +38-097-49-42-920.

Викладач з 22-річним досвідом, автор та співавтор понад 180 публікацій, з них 107 наукових та 73 навчально-методичного характеру. Є співавтором 16 наукових монографій (8 опубліковані за кордоном), 14 навчальних посібників (п'ять з грифом МОН України).

Читає освітні компоненти: Бізнес-планування у туризмі, Маркетинг у туризмі, Міжнародний туризм, Актуальні проблеми туризму і сфери послуг.

Наукові інтереси: аналіз тенденцій, проблем та прогнозування розвитку туристичних дестинацій; кластерний розвиток у туризмі, маркетинг на ринку туристичних послуг; економічні аспекти створення та діяльності туристичних підприємств; оцінювання ризиків та можливостей розвитку зеленого туризму як інноваційного ресурсу розвитку сільських територій.

Анотація освітнього компонента. Опанування змісту освітнього компонента “Актуальні проблеми туризму” дає можливість здобувачам закладів вищої освіти набути навичок практичної діяльності у сфері рекреації, туризму та обслуговування на міжнародному, національному та регіональному рівнях з метою розв'язання проблем і практичних завдань у сфері послуг та туризму.

Мета освітнього компонента – вивчення сучасних проблем розвитку туризму та сфери послуг на міжнародному, національному та регіональному рівнях та підготовка фахівців з навичками прийняття рішень для вирішення організаційних та планових питань у туристичній практиці.

Завданням освітнього компонента є теоретична та практична підготовка здобувачів фаху з питань опанування економічними основами розвитку, галузевих особливостей системи туризму, аналізу та оцінки техніко-економічної й екологічної ефективності, якості технологічних рішень у сфері туристичних послуг.

Формат освітнього компонента – проведення лекцій, семінарських і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем, виконання самостійної роботи, проведення наукових досліджень та опублікування їх

результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів). В процесі навчання здобувачів освіти проводяться різні види лекцій, зокрема: тематичні лекції, лекції-дискусії, проблемні лекції, лекції-прес-конференції із запрошенням практичних спеціалістів зі сфери туризму, які супроводжуються наочними засобами ілюстрування та демонстрування. Семінарські заняття проводяться у вигляді семінарів-диспутів, семінарів з виступами здобувачів освіти, семінарів-практикумів. Використовуються також ігрові методи інтерактивного навчання (дидактичні, ділові, рольові організаційно-діяльнісні ігри). На практичних заняттях застосовуються такі методи навчання як дослідження, самостійна робота, розв'язування контрольних завдань, розбір ситуацій із практики та ін. В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber.

Освітній контент

№	Теми	Результати навчання
1.	Напрями і тренди розвитку туризму в світовій і вітчизняній системі послуг.	знати: – суспільно-економічні основи функціонування сфери послуг;
2.	Конкурентоспроможність туристичних країн і місце України на світовому туристичному ринку.	– напрями і тренди розвитку міжнародного і національного туризму; – сучасний стан і проблеми розвитку туризму України;
3.	Кризові явища та проблеми нормативно-правового забезпечення сфери туризму і курортів України.	– шляхи вирішення проблем туризму з використанням стратегічного планування, інноваційно-інвестиційних підходів; – методи ефективного управління та збалансованого розвитку туристичних
4.	Проблеми та шляхи розвитку туристичної інфраструктури.	– сучасну проблематику функціонування туристичних підприємств на ринку послуг.
5.	Основні проблеми на напрями реалізації Стратегії розвитку туризму на 2016-2026 роки.	
6.	Інноваційно-інвестиційний розвиток туристичної галузі України.	вміти: – ідентифікувати проблеми розвитку туризму і сфери послуг та забезпечувати їх ефективне розв'язання;
7.	Актуальні питання управління туристичною галуззю і туристичною організацією.	– забезпечити виконання заходів ефективного управління і просторового планування для вирішення проблем туризму на різних територіальних рівнях (дестинаціях) і туристичних підприємствах;
8.	Стратегічне планування розвитку видів туризму та визначення їх пріоритетів на національному і регіональному рівнях.	– впроваджувати міжнародний і вітчизняний досвід у розвитку туризму; – проектувати розвиток і просторову організацію туризму на засадах сталості.

Формування програмних компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухомої активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

К15. Знання і розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

К21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання:

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

Система оцінювання та вимоги

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, тестів, індивідуальних завдань, самостійної роботи. Перевірка знань здобувачів освіти проводиться на основі усного опитування, письмового контролю, тестового контролю, практичної перевірки.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за темами освітнього компонента

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Напрями і тренди розвитку туризму в світовій і вітчизняній системі послуг.	12
Тема 2. Конкурентоспроможність туристичних країн і місце України на світовому туристичному ринку.	12
Тема 3. Кризові явища та проблеми нормативно-правового забезпечення сфери туризму і курортів України.	14
Тема 4. Проблеми та шляхи розвитку туристичної інфраструктури.	12
Тема 5. Основні проблеми на напрями реалізації Стратегії розвитку туризму на 2016-2026 роки.	12
Тема 6. Інноваційно-інвестиційний розвиток туристичної галузі України.	12
Тема 7. Актуальні питання управління туристичною галуззю і туристичною організацією.	14
Тема 8. Стратегічне планування розвитку видів туризму та визначення їх пріоритетів на національному і регіональному рівнях.	12
Разом	100

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Актуальні проблеми туризму” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування.**

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	не зараховано
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із деканом і лектором. Усі види робіт з освітнього компонента необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування.**

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється **Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять.**

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі **Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування.**

Пріоритетними у діяльності ЛНУП є заходи щодо запобігання, виявлення та усунення або мінімізації корупційних ризиків, які встановлює **Антикорупційна програма Львівського національного університету природокористування.**

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється **Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism.**

Через пандемію коронавірусу та військовий стан в Україні, навчання в університеті також проводиться дистанційно з використанням різноманітних онлайн платформ, зокрема: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється **Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування.**

Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку з навчальної дисципліни мають право на перескладання у встановлені терміни. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів: один раз

викладачу, другий комісії, яку створює декан факультету. Процедура повторного проходження контрольних заходів регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування.**

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Макогон Ю.В., Осипенко К.В. Навчально-методичний посібник «Актуальні проблеми туризму і сфери послуг» (для студентів спеціальності 242 «Туризм» (усіх форм навчання)). Маріуполь : МДУ, 2021. 168 с.
2. Мальська М. П. Актуальні проблеми управління туристичною індустрією. Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 78 с.
3. Семенова В. Ф. Управління регіональним розвитком туризму: Навчальний посібник. Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011. 225 с.

Допоміжний:

1. Бугіль С., Дудяк Р., Шовген М. Економічні аспекти розвитку міжнародного туризму в Україні та світі. *Вісник Львівського національного аграрного університету: Економіка АПК*. 2021. № 28. С. 154-160.
2. Бугіль С.Я., Дудяк Р.П. Розвиток туризму на міжнародному рівні. *Вісник ЛНАУ: Економіка АПК*. 2018. № 25. С. 107-114.
3. Бугіль С.Я. Повоєнний розвиток туризму в Хорватії: досвід для України. Стратегічні пріоритети розвитку соціально-економічних систем у контексті сучасного наукового виміру: *Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, 25 жовтня 2024 р)*. Полтава: Видавництво ПП «Астра». 2024. 239 с. С. 164-169.
4. Бугіль С.Я., Погребняк Л.В., Дудяк Р.П. Вплив пандемії Covid-19 на стан туристичного та рекреаційного бізнесу України. *Аграрна економіка*. 2020, Т. 13, № 3-4, С. 62-68.
5. Бугіль С. Розвиток транскордонного співробітництва України і Європи в сфері туристичної діяльності через регіональні туристичні кластери. *Використання й охорона земельних ресурсів та туристично-рекреаційний потенціал територій : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. Дубляни, 14 травня 2024 р. Львів : Львівський національний університет природокористування, 2024. С. 90-92.
6. Бугіль С. Я. Формування маркетингового потенціалу території як фактор її соціально-економічного розвитку. *Economics, management and administration in the coordinates of sustainable development: Scientific monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. 716 p., P. 147-161.
7. Булатова О. В. Регіональна складова глобальних інтеграційних процесів : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2012. 386 с.

8. Вачевський М. В. Маркетинг у сферах послуг : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 232 с.
9. Ворошилова Г. А. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму у формуванні глобально- конкурентних переваг. *International Scientific Journal*. 2016. № 1. С. 6-7.
10. Герасимчук З. В. Організаційно-економічний механізм формування та реалізації стратегії розвитку регіону : монографія. Луцьк : ЛДТУ, 2002. 248 с.
11. Долгопола Г. Є. Туристична інфраструктура: до проблеми визначення та функціонування державно-приватного партнерства URL: http://www.confcontact.com/20130214_econ/10_dolgorolova.htm
12. Домбровська С.Н. Державне регулювання туристичної галузі України: монографія. Х.: НУЦЗУ, 2016. 196с.
13. Дудяк Р.П., Бугіль С.Я., Ступень Р.М. Маркетинг у туризмі: навч. посіб. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2021. 360 с.
14. Кифяк В. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2003. 300 с.
15. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму. Київ : Знання, 2010. 502 с.
16. Косар Н. Дослідження розвитку туризму в умовах кризи. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №2 (176), С. 115-125.
17. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: «Альтерпрес», 2005. 436 с.
18. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України : Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2007. 369 с.
19. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 310 с.
20. Мальська М. П. Світовий досвід розвитку туризму. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.
21. Мірошник Р. О. Розвиток туристичної галузі України: особливості та проблеми. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Проблеми економіки та управління*. 2013. № 754. С. 41-46.
22. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку : монографія / за заг. ред. В.Г. Герасименка. Одеса : Астро- принт, 2013. 304 с.
23. Середовище турбізнесу [Текст] : навч. посіб. К. : Академперіодика, 2006. 220 с.
24. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. Київ : КНТЕУ, 2009. 436 с.
25. Туристична політика зарубіжних країн : підручник / кол. авт. ; за ред. А. Ю. Парфіненка. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
26. Янишин Я.С., Марків Г.В., Бугіль С.Я. Маркетингові інструменти впливу на розвиток сфери послуг у час війни в Україні. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Економічні науки*. Том 25, № 102. 2023. С. 52-59.
27. Yaroslav Yanyshyn, Halyna Markiv, Svitlana Buhil. Rozwój turystyki na Ukrainie w warunkach wojny. *Staropolska akademiia nauk stosowanych w kielcach*.

Gospodarka i Finanse. Zeszyt 13. Dylematy, wyzwania I perspektywy rozwoju współczesnej gospodarki. 2024.

Нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>

2. Закон України «Про підприємництво» від 07.02.1991 № 698-ХІІ. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року» від 16.03.2017 № 168-р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>

Періодичні видання:

1. Аграрна економіка (науковий журнал ЛНУП).
2. Вісник ЛНУП: Економіка АПК.
3. Науковий журнал «Географія та туризм».
4. Журнал «Карпати. Туризм. Відпочинок».
5. Журнал «Міжнародний туризм».
6. Журнал «Український туризм».
7. Журнал «Туризм сільський зелений».
8. Молодий вчений.
9. Сталий розвиток економіки.
10. Стратегія економічного розвитку України.
11. Journal of Sustainable Tourism.
12. Journal of Hospitality and Tourism Research.
13. Tourism, Culture and Communication.

Інформаційні та інтернет-ресурси:

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

– Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни, вул. В. Великого, 1.

– Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

– Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26.

– Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

– Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81.

– Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел.79-76-40.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>

9. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>

10. Всесвітній економічний форум. URL: <https://www.weforum.org/>

11. Всесвітня рада з туризму та подорожей. URL: <https://www.wttc.org/>

12. Всесвітня туристична організація. [URL:<http://www2.unwto.org/>

14. Європейська туристична комісія. URL: <https://etc-corporate.org/>

13. Недержавна туристична організація у Великій Британії (АВТА – The Travel Association). URL: <https://www.abta.com/>

14. Американське товариство туристичних агентств (American Society of Travel Agents, ASTA). URL: <https://www.asta.org/>

15. Німецька асоціація туризму (DTV-Deutscher Tourismusverband). URL: <https://www.deutschertourismusverband.de/>

16. Японська асоціація туристичних агентств (JTA). URL: <https://www.mlit.go.jp/kankocho/en/about/index.html>

17. Асоціація турецьких туристичних агентств «TÜRSAB». URL: <https://www.tursab.org.tr/>

18. Туристична асоціація України. URL: <http://www.tau.org.ua/>

19. Українська Асоціація туристичних агенцій. URL: <https://uata.com.ua/>

20. Асоціація лідерів турбізнесу України (АЛТУ). URL: <http://altu.com.ua/Altu/About/>

21. Асоціація ділового туризму України. URL: <http://btaukraine.com>

22. Асоціація індустрії гостинності України. URL: <http://aigu.org.ua/>

23. Всеукраїнська професійна спілка працівників туристичної галузі, санаторно-курортної сфери та готельного господарства. URL: <http://uttu.org.ua/>

24. Громадська організація «Українська асоціація активного та екологічного туризму URL: <https://uaeta.org/>

25. Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація гідів». URL: <https://uaguides.com/>
26. Громадська спілка «Асоціація сприяння розвитку гастрономічного та винного туризму в Україні». URL: <http://agvt.nuft.edu.ua/pro-nas/zagalna-informatsiya/>
27. Київська туристична асоціація. URL: <http://kta.kyiv.ua/#firstSection>
28. Спілка сільського зеленого туризму України. URL: <https://www.greentour.com.ua/history>
29. Українська асоціація медичного туризму. URL: <https://uamt.com.ua/UA/>
30. Львівська асоціація розвитку туризму. URL: <http://lart.lviv.ua/>
31. Туристична асоціація Івано-Франківщини. URL: <https://taif.org.ua/>
32. Громадська організація «Туристична асоціація Тернопілля». URL: <https://www.facebook.com/tatterno/>